

Het dierenrijk in de Zee

Sommigen denken dat het dierlijk leven te late de grooter en menigvuldiger is dan ter zee, doch deze zijn mis, want in de zee leven zoo oneindig veel meer dieren als op de aarde, dat er bijna geene vergelijking tusschen te maken is. Waar zoudt gij op aarde eene dierenteelt vinden zoo menigvuldig gelijk deze welke men aantreft op de mossel- en oesterbanken? Zie eens de kabeljauwen, de haringen, waarvan er jaarlijks met honderde scheepsvrachten, ja met miljarden stuks, gevangen worden, zonder dat hun getal vermindert? Er zijn aardselekken, maar er zijn zeeslekken ook, en tot deze laatste behoort de zeezeekel, die men in het zoutwater der Neerscheide vangt en waarmede men het geheele vasteland door leurt. Noem mij eens een enkel slach van aardselekken welke het honderdste deel van zulke vangsten zou kunnen opleveren!

En het is over gansch den aardbol dat de zee zoo bevolkt is. Op vele eilanden van Oceanië hebben de inwoners, om zoo te zeggen, geene landdieren, bij de vruchten der aarde hebben zij niets, volstrekt niets, te eten dan hetgeen hun de zee oplevert. Zij hebben niets dan visch, maar deze ontbreekt hun nooit, omdat de zee, welke hen omringt, er in overvloed verschaft. Die eilanders leven onder eene milde lucht en missen geene voortbrengsels van het plantenrijk, maar op andere plaatsen is het veel erger gesteld. De inwoners moeten zich met veel minder behelpen, daar is de lucht zoo guur dat zij schier op geene vruchten der aarde mogen rekenen. 't Is bijna uitsluitend in de zee dat zij hunne bestaanmiddelen moeten zoeken en toch lijden zij noch honger, noch armoede.

Het is in Schotland, Noorwegen, de eilanden Ferroë en Island, dat de handelschepen heele vrachten visch gaan halen, want granen en veldgewassen vindt men daar niet, of ten minste zoo weinig dat het geen bespreken waard is. De Eskimos, welke Labrador en het hooge Noorden bewonen, weten noch van paard, koei, schaaft of geit te spreken, al deze dieren kunnen aan de hevige koude niet weerstaan; van boter, melk of kaas kan er dus voor hen geene spraak zijn, van vruchten, kruiden of brood hebben zij insgelijks niet 't minste gedacht, wijl het land hun niets — volstrekt niets oplevert van dien aard, en toch leven zij en worden veel ouder dan de Europeanen. Maar, waarvan leven zij dan? zult gij zeggen. — Zij leven uitsluitend van de zee. In hunne streek zijn de zeehonden zeer gemeen en de visschen ontbreken er ook niet. Vleesch en visch is hunne spijs en traan is hun drank.

De ijsbeer leeft ook in die streek, maar de onbeschrijflijke armoede drijft hem van het land naar den zeeoever, en hij moet het water in, wil hij iets vinden om zijnen onverzadelijken honger te stillen.

In het water gaat het geheel anders. Daar ook ontbreken de vleeschvretende soorten niet. Er zijn er intengendeel nog veel meer dan te lande, en van ontzettende grootte, die ongelooftijke verwoestingen aanrichten. Zulk zijn, bijvoorbeeld, die in zeer nauw verwantschap zijn met de walvisschen en even zoo bovenmatig groot. Overigens leven de walvisschen ook van gedierte; het zijn mindere soorten, wel is waar, die zij verslinden, maar zooveel te meer levens slachtoffers zij dagelijks aan hun eigen leven. Laat ons nog den dolfin noemen, door de oudens als een menschevriend aanschouwd. Zulk een wreedaardig dier den mensch liefhebben? Om de lekkere beet zeker, die het er aan vindt? Welnu, die vreeselijke, vraatzuchtige beesten, die op hunnen doortocht alles moorden en slachten, zijn onder hen zeer gezellig; het is met benden van tien, twintig en nog veel meer dat de dolfinen en de potvisschen in hunne strooptochten de zee doorkruisen. Die levenswijze alleen, zoo verschillig van de afroederling waarin de leeuw en de arend leven, bewijst zij niet genoeg dat er in het water oneindig meer levend aas moet te vinden zijn dan te lande?

En neem nu nog in acht, liefste lezer, dat ik aan de opsomming dier woestaards nauwelijks een begin gemaakt heb. Ik heb den haavisch niet genoemd, soms meer dan acht meters lang, en wiens verschrikkelijke muil met verscheidene rijen scherpe tanden gewapend is. Daaraan hebben wij den ergsten en kwaadaardigsten van al de schelmen, die de zee zoo onveilig maken. Zijn Fransche naam: « requin » geeft genoeg uit wat den ongelukkigen matroos te wachten staat, komt hij over boord te vallen in het bijwezen van dit monster; wie in de waters van den haavisch komt is een man des doods en

kan niet meer geholpen worden dan met een gebed voor zijne zielzerust.

Moesten wij nog verder in de naamlijst dringen van de soorten, die bij het krieleend zeegeedierte leven, wij zouden er tot buiten het water ontmoeten, te weten de ontelbare scharen van vogels, die op de kustten, eilanden en klippen leven, waarvan zij uitsluitend op zee kunnen kost gaan zoeken. De visschen, reeds zoo mishandeld door de vijanden, die zij onder den waterspiegel vinden, leggen dan nog aan de luchtdieven deerlijk toe.

En toch niettegenstaande die onophoudelijke roof en moorddooelen, blijft in de zee maar altijd hetzelfde leven voortkrioelen. Men kan het min of meer verstaan als men inzielt hoe verbazend de waterdieren voortzetten. Wat geeft het er aan, dat de kabeljauwen met miljoenen in de maag hunner vijanden verwijden of in de netten der visschers vallen? Het verlies zal gemakkelijk hersteld geraken, daar een enkele haring 60,000 eieren voortbrengt en de kakejauw meer dan een half miljoen !..

Kameradschap bij dieren.

Dat dieren elkaar in gevaar bijstaan en ook over 't geheel genomen zeer hulpvaardig onderling zijn, daarvan zijn talrijke belangrijke voorbeelden bekend.

Zoo bezat iemand een oud paard, welks tanden zoodanig afgesletten waren dat het zijn voedsel niet fijn kon malen; twee paarden, die naast den ouden kool in den stal stonden, kauwden jaren lang voor hun hulpbehoevenden makker en schoven hem het voedsel dan toe.

Een geweerwaker in Duitschland, die eenige honden hield, behandelde de dieren zeer slecht. Toen hij den kleinsten eens weder afranselde, sprong plotseling een der grooten op den barbaar toe en beet hem zoodanig, dat de man, na verloop van drie dagen, stierf.

Een roerende geval aan hulpvaardigheid wordt verteld van pelikaanen. Op een der eilanden van 't groot Zoutmeer vond een natuuronderzoeker een zeer vet en doch totaal blinden vogel van deze soort, welke door andere pelikaanen werd gevoed. Ofschoon ze meer dan zes mijlen moesten vliegen om visschen te vangen, lieten zij hun makker aan niets ontbreken.

Een dergelijk geval wordt uit Parijs gemeld. Een jongen had een zwaluw gevangen en liet het dierje, aan eene koord gevestigd, los. Angstig klemde 't beestje zich aan de hooge goot van een huis vast. Op zijn klagedit gelijp kwamen plotseling honderden aanvliegers, die eigenaardige kringen in hunne vlucht om de gevangene beschreven en haar als 't ware met de vleugels schenen te liefkozen. Een tamelijk lange poos duurde dit schouwspel; plotseling echter viel daarna de koord beneden en verbleef de gevangene zich met de andere zwaluwen in de lucht. De redders hadden den draad doorgebeten.

« De zieken moeten niet vergeten dat eene verkoudheid veronachtzaamd of slecht geneesterd dikwijls eindigt met in eene zware luchtpijpontsteking te veranderen als er geene tering van voorkomt. »

BORSTPILLEN van O. Francken.

15 jaren ondervinding hebben dit produkt op den allereersten rang gezet.

Deze Pillen worden vervaardigd met stoffen wier heilzame werking erkend is ten gevolge van lange ondervinding. Zij zijn verzachtend, borstzuiverend, versterkend, balsemachtig. Zij werken krachtig bij ontsteking der luchtpijptakken en verkoudheden, en verlichten wonderlijk de pijn der ziekten aangedaan met borstkwalen of longtering. — Ingeval van lichte verkoudheid, moet een volwassen persoon 5 tot 7 pillen daags nemen, of ongeveer 1 pil alle 3 uren; in ergere gevallen alle 2 uren 1 pil tot 10 pillen daags. Degenen welke door kortborstigheid 's nachts zoude gepland zijn zullen 's avonds 2 pillen nemen, een half uur voor naar bed te gaan. Zelden zal men meer dan één doos noodig hebben om genezen te zijn.

N.B. — Dit geneesmiddel dient voor volwassenen; kinders onder de 15 jaren mogen er geen gebruik van maken door oorzaak van zijne groote kracht. Het mag dus met groote reden een ernstig geneesmiddel genoemd worden. Voor de menigvuldigheid zoowel als de verscheidenheid der getuigschriften, vraagt den grooten prospectus Men vermie de naamking met eene volle doos van 40 pillen te versischen; deze doos, welke droog moet gehouden worden, is vierkantig en draagt mijnen naam. — Prijs per doos: fr. 1.25.

M^o. O. FRANCKEN, apotheker te Tongeren, eenige vervaardiger, zendt vrachtfrij door België, tegen 13 postzegels van 40 cent. Dit ernstig en kostbaar geneesmiddel vindt men in alle goede apotheken. Tegen den kinkhoest der kinderen vraagt den « Sirop van Dr. West. » Prijs van het fleschje 50 centiem.

Fabriek van brons en van kerkornamenten

Verlichtingstoestellen voor kerken
en bijzonder in alle stijl, met gas, gas, p-trale, elektriciteit.
Autars en werken in brons of steen, hout of marmer, versierd met koperwerk, tabernakels brandkassen, kandelaars, candelabers, kruizen, lichtkronen, Godsklappen, armen givandoles, croissants, kelken, wierooksvaten, enz. enz. — Herstellingen.

J. WILMOTTE, zoon,
Boulevard de la Sawanière, 112, Luik.
Lid der Jury & gulden medaliën op de Wereldtentoonstellingen.
Grootte Prijs 1897, Wereldtentoonstelling van Brussel.

BORSTPILLEN VAN F. VERGAUWEN
tegen Hoest, Asthma, Verkoudheid, Aanhoudigheid, alle ziekten der luchtpijpen.
De beste remedie aangeraden tegen al de borstkwalen.
PRIJS: 1 fr. 50

BLOEDPILLEN VAN F. VERGAUWEN
tegen Menstruatie, Menstruatie, Menstruatie, Verstopping, dat en Leveraandoening. Zij zuiveren en zuiveren het bloed. — De Bloedpillen van F. Vergauwen zijn een ware schat voor elke familie. Het zijn werkelijk pillen van lang leven.
PRIJS: 1 fr. 50

SINGERS-NA AIMACHIENEN

zijn overal erkend als de beste voor alle soorten van werk. Zij verwierven op de voornaamste tentoonstellingen **350 eerste prijzen**. Men wachte zich voor namaaksels en voor machienen van mindere kwaliteit die men aan goedkoopere prijzen aanbiedt, en eische den naam SINGER op den arm en het onderstel.

Groot gemak van betaling. Grootte korting op kontant.
REPARATIE EN VERWISSELING ALLER STELSLS.
Eenig Huis te Hasselt, 9, Grootte Markt.
Tongeren, 90, Maastrichterstraat.

STANDAERT'S PILLEN Maagversterkende en Zuiverende Pillen!
GEZONDHEID! LANG LEVEN!
De Doos fr. 1.50

Wanneer het Winter is! Het regelmatig doch geregeld gebruik van Noo^tzak^lijkheid!
Deze Pillen maken zich meester van Biljemes, Gal, en alle slechte Vloeitjes, en voorkomen en genezen alsoo alle Winteraandoeningen. Tegen JICHT-RHUMATISMUS is er geen beter middel!

En indien gij Hoest? STANDAERT'S TABLETTE
Indien gij lijdt aan Aanhoudigheid of Asthma? of ook Tracheïtis!
Maakt ter Zelfde tijde gebruik van:
NIET OVERTREFD de STANDAERT'S TABLETTE om den Hoest te verzachten, de KITTELING in de Keel te stillen en den ADDEM te herstellen.

OPGELET! Aanvaardt geene andere doos dan deze omringd van een Hees^o papier dat het Fabrickmerk en de naam draagt van M^o STANDAERT, Apotheker, Steenstraat, BRUGGE.

ALGEMEEN DEPOT: Apothek Honoré STANDAERT, Steenstraat, BRUGGE.
OOK VERKUIJBAAR IN ALLE GOEDE APOTHEKEN.

Depot te Tongeren bij Mr L. SWINCKELS, apotheker, Maastrichterstraat.

ROOKERS !!

Groote occasie in Sigaren en Sigaarkens
Het van ouds en gunstig gekend huis **André De Ruyter**, 28, Boisotstraat, Antwerpen, stelt als reklame te koop, eene groote partij puike sigaarkens (Cigarrillos) gefabriceerd in zuiveren tabak, aan fr. 9 de kist van 500 of aan fr. 2.50 de 100, als proef.

Ook eene zeer fijne sigaar « NORA » aan fr. 7 de 100, of fr. 30 met 500 genomen (5 kistjes van 100), sierlijk formaat.

Verder eene goede sigaar « LA MEJOR » aan fr. 35 de 100 of fr. 20 met 500 genomen (5 kistjes van 100). Goede belegen sigaren. — Zending alle franco 't huis tegen rembours, geene onkosten voor de koopers.

Het huis stuurt niet minder dan 10 sigaren of sigaarkens als proef.

Verkoudheden, bronchieten, rhumatiek DE THERMOGENE

Afleidende watte, krachtig werkende in verkoudheden, rhumatiek, zijpijnen, neuralgies, torticolis, lumbagos, hematische kolieken, enz. enz. — ZIE DE NOTICEN.

Haar gebruik vraagt noch voorzorg noch rust. Zij vervangt thapsias, vesicaires, enz. enz. Prijs fr. 1.50.

Depot te Tongeren: Apotheken BROEDERS, SWINCKELS, FRANCKEN, HUYDTS en VANDERYST.

Dr OIDTMANN
TE MAASTRICHT,

maakt aan zijne talrijke klanten der omstreken van Tongeren bekend, dat hij alle dagen te raadplegen is, tot 10 uren, Spilstraat, 5. Beste dagen DINSDAG en VRIJDAG. Bij voorkeur, niet des zondags.

Purgermiddel (Clysm) en Pillen Oidmann, bij de apothekers.

Wilt gij goede en lekkere koffie drinken? gebruikt dan de
Tapioca Chicorey
MERK LA BELLE JARDINIÈRE VAN
Emile Staels van Gent.
Huis gesticht in 1795.
Verkrijgbaar in alle Kruidenierswinkels.